

2. Конституція ФР (з передмовою Володимира Шаповала) / В. М. Шаповал – К. : Москаленко О. М., 2018. – 56 с.

3. Панов А. В. Територіальний устрій Франції та Італії – уроки для України : Монографія / ПП «АУТДОР-ШАРК». Ужгород. – 2015. – 126 с.

4. Теорія та практика європейського врядування : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, І. Д. Шумляєва, Н. М. Рудік. – Д. : ДРІДУ НАДУ. – 2009. – 216 с.

Леся ПРУДИУС

д. держ. упр.,

Українська школа урядування

МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ: ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ

Важливою складовою управління якості державної служби є моніторинг та оцінювання її ефективності. Як свідчить європейський досвід, моніторинг та оцінювання ефективності державної служби здійснюється за критеріями Міжнародного індексу ефективності державної служби (The International Civil Service Effectiveness – InCiSE).

Коротко зазначимо, що Міжнародний індекс ефективності державної служби (InCiSE) передбачає оцінку державної служби будь-якої країни у порівнянні з іншими країнами по всьому світу з метою надання певних висновків і рекомендацій, що країни роблять добре, що вони можуть покращити на державній службі, у чому можуть повчитися кращих практик. Тобто, InCiSE служить інструментом поліпшення ефективності державної служби та дозволяє громадянам, урядовцям і політикам встановити реальний стан функціонування їх державної служби. Вперше InCiSE здійснено у 2017 році у 31 країні Європи, Північної Америки, Південної Америки, Азії та Австралії [1; 2].

Індикатори (показники) ефективності були визначені для оцінювання державної служби за 11 основними функціями:

1. Формування політики (Policy making). Оцінюється якість політики та процес її прийняття, включаючи як політика розробляється і координується через уряд та контролюється під час впровадження.

2. Фіскальний та фінансовий менеджмент (Fiscal and financial management). Оцінюється якість процесу бюджетування і ступінь ефективності витрат через економічні оцінки.

3. Регулювання (Regulation). Визначається масштаб і якість регуляторного впливу і ступінь участі зацікавлених сторін у ньому.

4. Антикризове управління / управління ризиками (Crisis/risk management). Оцінюється рівень ефективності, з якою уряд здійснює запобігання, реагування і подолання наслідків екстремальних подій (криз та ризиків)

5. Закупівлі (Procurement). Оцінюється ступінь ефективності здійснених державних закупівель.

6. Управління людськими ресурсами (HR management). Оцінюється рівень управління талантами на державній службі та ступінь доброчесності державних службовців,

7. Інформаційні технології (Information technology). Оцінюється рівень впровадження на державній службі цифрових технологій.

8. Фінанси (Finance). Оцінюється ступінь фінансування процесів державної служби.

9. Адміністрування податків (Tax administration). Оцінюється дієвість та ефективність збору податків на центральному і регіональному рівнях.

10. Управління соціальним забезпеченням (Social security administration). Оцінюється дієвість та результативність діяльності адміністрації соціального забезпечення на центральному і регіональному рівнях.

11. Цифрові послуги (Digital services). Оцінюється стан та ключові засоби впровадження цифрових послуг, їх прозорості і мобільності надання [1; 2].

Моніторинг та оцінювання державної служби здійснюється також за її 6 атрибутами (властивостями):

1. Цілісність (Integrity). Оцінюється ступінь доброчесності державних службовців, їх сумлінності, вміння приймати рішення неупереджено по відношенню до громадян і міністрів.

2. Відкритість (Openness). Передбачається проведення консультацій керівництва з громадянами у прийнятті рішень та забезпечення прозорості таких рішень.

3. Здібності (Capabilities). Оцінюється рівень професійної компетентності персоналу.

4. Інклюзивність (Inclusiveness). Оцінюється ступінь доступності державної служби для громадян.

5. Залученість персоналу (Staff engagement). Визначає рівень залученості персоналу до процесів удосконалення державної служби та забезпечення їх мотивації.

6. Інновації (Innovation). Оцінюється ступінь впровадження на державній службі інновацій та забезпечення розвитку державних службовців [1; 2].

Ураховуючи, що Україна не потрапила до списку країн, що проходили оцінку за Міжнародним індексом ефективності державної служби (InCiSE), це питання потребує подальшого вивчення та нормативно-правового врегулювання з метою проведення такого оцінювання в Україні для забезпечення якості, результативності, ефективності та дієвості державної служби.

1. The International Civil Service Effectiveness (InCiSE) Index, 2017. – Access mode : <https://www.instituteforgovernment.org.uk/sites/default/files/publications/International-civil-service-effectiveness-index-July-17.pdf>.

2. The International Civil Service Effectiveness (InCiSE) Index : Technical Report. – Access mode : https://www.bsg.ox.ac.uk/sites/www.bsg.ox.ac.uk/files/documents/6.3440_IFG_InCiSE_Report_TECH_WEB.PDF.

Грина РИЖИК

к.е.н., завідувач кафедри економічних дисциплін ПІБ ПВНЗ «МНТУ»

Анна ФАСТІВЕЦЬ

к.пед.н., декан факультету соціально-технічних наук та управління ПІБ ПВНЗ «МНТУ»

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ МЕРЕЖЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ПРОЦЕСІ НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

Сучасна Україна тривалий час перебуває у стані системної кризи, що охопила більшість сфер суспільного життя. Тому сьогодні постала нагальна потреба у здійсненні пошуку інноваційних шляхів і способів виходу з такого положення. Кризовий стан суспільства вимагає зміни всієї системи цінностей і наявних публічних інститутів, а також модернізації системи публічного управління. Необхідність модернізації системи публічного управління в Україні зумовлюється також геополітичними чинниками, головною метою й особливостями сучасного державного будівництва, орієнтирами, принципами і змістом публічної політики у сфері модернізації та регулювання взаємовідносин між інститутами суспільства й державою.

Спроби дослідження проблематики сервісної моделі публічного управління в сучасній Україні почали здійснюватися порівняно нещодавно. Це питання досліджували такі науковці, як Н. В. Васильєва, О. Н. Євтушенко, Я. В. Коженко, І. Б. Коліушко, Я. Місюра, Т. В. Мотренко, Ю. І. Пивовар, А. В. Соколов, В. П. Тимощук та інші. Віддаючи належне їх науковому доробкові, слід зауважити, що модернізація сфери публічного управління в контексті використання ресурсів мережевої взаємодії у процесі надання публічних послуг досі залишається недостатньо розкритою, що зумовлює необхідність подальшого дослідження вказаної проблеми.

Метою дослідження є аналіз використання ресурсів мережевої взаємодії в процесі надання публічних послуг.

Аналіз опрацьованих матеріалів дозволяє стверджувати, що надання

публічних послуг - це комплексне політичне, економічне, правове та соціальне явище, що є невід'ємною складовою уявлень щодо ліберальної правової держави. Сервісна ідея розвитку державної системи ґрунтується на класичній економічній схемі «виробник послуг – споживач», де стабільність і легітимність державних інститутів пов'язана з ефективністю виявлення, моделювання й реалізації індивідуальних і групових інтересів та потреб [1, с. 17].

Сервісний підхід до сутності держави відповідає у повній мірі положенню концепції врядування і пов'язаний із такими напрямками оптимізації владно-правової діяльності, як розвиток мережових форм управлінської взаємодії, формування «електронного уряду», комунікативних технологій контролю та планування, розвиток «онлайн-послуг», а також формування різносторонніх зв'язків, які дозволяють громадянам брати участь у реалізації функцій влади.

Сервісна держава та мережева методологія удосконалення управлінської діяльності «усувають» недоліки бюрократичного стилю управління і безапеляційного способу впливу на інших осіб, вказуючи на системні недоліки та практичні проблеми взаємодії держави й суспільства при традиційних формах і технологіях управління. Мережевий принцип публічно-правової взаємодії доцільно розглядати як форму організації управлінської діяльності, що дозволяє суттєво скоротити видатки традиційної політико-правової регламентації суспільних процесів, а також забезпечити більш мобільну взаємодію з громадськими інститутами та структурами. Відповідальна взаємозалежність органів публічної влади та населення сьогодні моделюється і розвивається на основі впровадження мережових й електронних технологій задля якісної реалізації публічних послуг. Відповідні технології збільшують можливості політичної активності населення та здійснення владно-правової комунікації.

Світова практика виробила розуміння публічних послуг двох головних видів: індивідуальних і колективних. Послуги, що надаються кожній окремій людині або спожиті на особу індивідуально (наприклад, медичні й освітні послуги), називають індивідуальними. Послуги, які надаються суспільству загалом або певній локальній спільноті (наприклад, послуги поліції, пожежної охорони тощо), вважаються такими, що отримуються на колективно і, відповідно, називаються колективними [2, с. 11, 27].

Коли говоримо про оптимізацію процедур надання публічних послуг, як правило, маємо на увазі саме індивідуальні послуги, оскільки колективні, будучи «абстрактними» (їх споживач, зазвичай, не має ознак індивідуально-визначеного суб'єкта права), складніше модифікуються й вимагають іншого рівня регулювання як з точки зору правової регламентації, так і безпосередньої реалізації.

Вирішення завдань надання публічних послуг в індивідуальному порядку має дві основні форми.